

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0073/2014

31.1.2014

MIETINTÖ

naisten ja miesten tasa-arvosta Euroopan unionissa 2012
(2013/2156(INI))

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

Esittelijä: Inês Cristina Zuber

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	26
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	28

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

naisten ja miesten tasa-arvosta Euroopan unionissa 2012 (2013/2156(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklan ja 3 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 8 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 23 artiklan,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon 18. joulukuuta 1979 tehdyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen,
- ottaa huomioon ihmisten kaupan ja toisten prostituutiosta hyötymisen tukahduttamista koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen vuodelta 1949,
- ottaa huomioon neljännessä naisten maailmankonferenssissa 15. syyskuuta 1995 hyväksytyn Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman sekä YK:n erityisistunnoissa Peking +5 (2000), Peking +10 (2005) ja Peking +15 (2010) hyväksytyt asiakirjat, joissa arvioidaan konferenssien tuloksia,
- ottaa huomioon yksityisoikeuden alalla määrättyjen suojelutoimenpiteiden vastavuoroisesta tunnustamisesta 12. kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 606/2013¹,
- ottaa huomioon rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/29/EU²,
- ottaa huomioon eurooppalaisesta suojelumääräyksestä 13. joulukuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/99/EU³,
- ottaa huomioon ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta 5. huhtikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU⁴,

---

¹ EUVL L 181, 29.6.2013, s. 4.

² EUVL L 315, 14.11.2012, s. 57.

³ EUVL L 338, 21.12.2011, s. 2.

⁴ EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1.

- ottaa huomioon Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin yleissopimus),
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2011 hyväksymän Euroopan tasa-arvosopimuksen (2011–2020)¹,
- ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2010 annetun komission tiedonannon ”Vahvistettu sitoumus naisten ja miesten tasa-arvoon: Naisten peruskirja” (COM(2010)0078),
- ottaa huomioon 21. syyskuuta 2010 annetun komission tiedonannon ”Naisten ja miesten tasa-arvostrategia vuosiksi 2010–2015” (COM(2010)0491),
- ottaa huomioon komission tiedonannon ”Eurooppa 2020: älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia” (COM(2010)2020),
- ottaa huomioon 16. syyskuuta 2013 julkaistun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan vuosiksi 2010–2015 tehdyn naisten ja miesten tasa-arvostrategian väliarvioinnista (SWD(2013)0339),
- ottaa huomioon 8. toukokuuta 2013 annetun komission yksiköiden työasiakirjan ”Naisten ja miesten tasa-arvon kehitystä käsittelevä kertomus vuodelta 2012” (SWD(2013)0171),
- ottaa huomioon Euroopan tasa-arvoinstituutin vuonna 2012 julkaistun raportin ”Review of the implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States: Violence against Women – Victim Support”,
- ottaa huomioon vuodesta 1975 lähtien annetut Euroopan unionin direktiivit naisten ja miesten yhdenvertaisen kohtelun eri näkökohdista (direktiivi 2010/41/EU, direktiivi 2010/18/EU, direktiivi 2006/54/EU, direktiivi 2004/113/EY, direktiivi 92/85/ETY, direktiivi 86/613/ETY ja direktiivi 79/7/ETY),
- ottaa huomioon 12. syyskuuta 2013 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle sen periaatteen soveltamisesta, jonka mukaan miehille ja naisille maksetaan samasta tai samanarvoisesta työstä sama palkka²,
- ottaa huomioon talouskriisin vaikutuksista sukupuolten tasa-arvoon ja naisten oikeuksiin 12. maaliskuuta 2013 antamansa päätöslauselman³,
- ottaa huomioon naisten koulutuksellisesta ja ammatillisesta liikkuvuudesta EU:ssa 11. kesäkuuta 2013 antamansa päätöslauselman⁴,
- ottaa huomioon sukupuolistereotyyppioiden poistamisesta EU:ssa 12. maaliskuuta 2013 antamansa päätöslauselman⁵,

¹ Maaliskuun 7. päivänä 2011 annettujen neuvoston päätelmien liite.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0375.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0073.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0247.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0074.

- ottaa huomioon 6. helmikuuta 2013 antamansa päätöslauselman naisten asemaa käsittelevän YK:n toimikunnan 57. istunnosta: kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan lopettaminen ja ehkäiseminen¹
- ottaa huomioon naisten työoloista palvelualalla 11. syyskuuta 2012 antamansa päätöslauselman²,
- ottaa huomioon suosituksista komissiolle sen periaatteen soveltamisesta, jonka mukaan miehille ja naisille maksetaan samasta tai samanarvoisesta työstä sama palkka 24. toukokuuta 2012 antamansa päätöslauselman³,
- ottaa huomioon 10. helmikuuta 2010 naisten ja miesten tasa-arvosta Euroopan unionissa – 2009 antamansa päätöslauselman⁴, 8. helmikuuta 2011 naisten ja miesten tasa-arvosta Euroopan unionissa – 2010 antamansa päätöslauselman⁵ ja 13. maaliskuuta 2012 naisten ja miesten tasa-arvosta Euroopan unionissa – 2011 antamansa päätöslauselman⁶,
- ottaa huomioon naisista ja yritysjohtajuudesta 6. heinäkuuta 2011 antamansa päätöslauselman⁷,
- ottaa huomion naisiin kohdistuvan väkivallan torjumista koskevan EU:n politiikan painopistealueista ja yleispiirteistä 5. huhtikuuta 2011 antamansa päätöslauselman⁸,
- ottaa huomioon naisten köyhyydestä Euroopan unionissa 8. maaliskuuta 2011 antamansa päätöslauselman⁹,
- ottaa huomioon talous- ja rahoituskriisiin liittyvistä sukupuolinäkökohdista 17. kesäkuuta 2010 antamansa päätöslauselman¹⁰,
- ottaa huomioon sukupuoleen perustuvasta syrjimättömyydestä ja sukupolvien välisestä solidaarisuudesta 3. helmikuuta 2009 antamansa päätöslauselman¹¹,
- ottaa huomioon naisten köyhyydestä Euroopan unionissa 13. lokakuuta 2005 antamansa päätöslauselman¹²,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,

---

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0045.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0322.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0225.

⁴ EUVL C 341 E, 16.12.2010, s. 35.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0085.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0069.

⁷ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0330.

⁸ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0127.

⁹ EUVL C 199 E, 7.7.2012, s. 77.

¹⁰ EUVL C 236 E, 12.8.2011, s. 79.

¹¹ EUVL C 287E, 18.3.2010, s. 31.

¹² EUVL C 233 E, 28.9.2006, s.130.

- ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan mietinnön (A7-0073/2014),
- A. ottaa huomioon, että naisten ja miesten tasa-arvo on Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja perusoikeuskirjaan kirjattu perusoikeus; toteaa, että tätä asiaa koskeviin Euroopan unionin tavoitteisiin sisältyy miesten ja naisten välisten yhdenvertaisten mahdollisuuksien ja kohtelun varmistaminen sekä kaikenlaisen sukupuoleen perustuvan syrjinnän torjuminen; ottaa huomioon, että unioni on asettanut itselleen erityistehtävän sisällyttää sukupuolten tasa-arvo kaikkiin toimiinsa, mutta miesten ja naisten välillä on silti edelleen paljon epätasa-arvoa;
- B. ottaa huomioon, että tällä alalla saavutetusta edistyksestä huolimatta miesten ja naisten välillä esiintyy yhä paljon epätasa-arvoisuutta; toteaa, että tämä koskee naisten oikeuksia ihmisoikeuksina sekä oikeuksia, jotka liittyvät uramahdollisuuksiin, työllistymiseen ja palkkaehtoihin, koulutuksen ja terveyspalvelujen saantiin, talouselämään ja päätöksentekoprosesseihin osallistumiseen tai poliittiseen edustukseen;
- C. toteaa, että talouskriisi on johtanut monien EU:n kansalaisten elintason laskuun; ottaa huomioon, että vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä naisten työttömyysaste EU:ssa oli 10,8 prosenttia¹; katsoo, että osallistava kasvu edellyttää strategisempia julkisia investointeja ja että kestävä, pitkäaikainen kasvun varmistamiseksi on välttämätöntä parantaa naisten osallistumista työelämään;
- D. ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklan, jossa kielletään kaikenlainen syrjintä, joka perustuu sukupuoleen, rotuun, ihonväriin tai etniseen taikka yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen;
- E. ottaa huomioon, että vuodesta 1975 lähtien naisten ja miesten yhdenvertaisesta kohtelusta annetut Euroopan unionin direktiivit ovat edistäneet huomattavasti miesten ja naisten välistä todellista tasa-arvoa; toteaa pahoitellen, että jotkut vanhoista jäsenvaltioista eivät vieläkaan sovelta asianmukaisesti näitä direktiivejä, eivätkä ne valvo riittävästi asiaa koskevaa lainsäädäntöä; ottaa huomioon, että eri syistä Itä-Euroopan uudet jäsenvaltiot eivät ole vielä soveltaneet kokonaisuudessaan tätä tärkeää osaa yhteisön säännöstössä;
- F. ottaa huomioon, että vaikka jotkin valtiot ovat todella ryhtyneet toimiin ja joskus jopa lainsäädännöllisiin toimiin edistääkseen miesten ja naisten tasa-arvoa parantavia muutoksia, edistys on ollut liian hidasta ja riittämätöntä;
- G. ottaa huomioon, että nuorisotyöttömyysaste on noussut ennennäkemättömän korkealle, keskimäärin 23,1 prosenttiin koko EU:ssa, ja että pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt useimmissa jäsenvaltioissa ja on EU:n tasolla ennätyskorkealla;

---

¹ SWD(2013)0171.

- H. ottaa huomioon, että naisia ja miehiä koskeva segmentoitumisessa työmarkkinoilla on monia eroja jäsenvaltioiden välillä; toteaa, että segmentoituminen on voimakkaampaa niissä maissa, joissa naiset käyvät töissä kaikkein eniten;
- I. ottaa huomioon, että samaan aikaan kun työpaikkojen nettomäärä on laskenut, epävarmat työsuhteet, kuten pienipalkkaiset osa-aikatyöt ja lyhytaikaisiin työsopimuksiin perustuvat työsuhteet, ovat yleistyneet;
- J. ottaa huomioon, että köyhyys on lisääntynyt EU:ssa vuodesta 2007 alkaen, kotitalouksien tulot ovat laskussa ja 24,2 prosenttia EU:n väestöstä on vaarassa joutua köyhyyteen ja syrjäytyä ja että naisista köyhyysvaarassa katsotaan olevan 26 prosenttia EU27:ssä, kun miesten vastaava osuus on 23,9 prosenttia¹; toteaa, että kärsimään joutuvat erityisesti lapset, joista usein huolehtivat juuri naiset, ja että naisten kohtaama köyhyysriski on vielä suurempi kuin miesten; ottaa huomioon, että itsenäisesti työskentelevät naiset, toimeettomana olevat tai työttömät naiset, iäkkäät ja vammaiset naiset, etnisiin vähemmistöihin kuuluvat naiset, maahanmuuttajanaiset sekä naiset, joilla on vain vähän tai ei lainkaan koulutusta, yksin elävät ja yksinhuoltajat muodostavat ryhmän, joka altistuu erityisen voimakkaasti köyhyysriskille; ottaa huomioon, että keskimäärin kolme kymmenestä EU:n kotitaloudesta on yhden hengen kotitalouksia, joista suurin osa on etenkin yksin elävien erityisesti iäkkäiden naisten kotitalouksia, ja että niiden osuus on kasvussa; ottaa huomioon, että useimmissa jäsenvaltioissa yhden hengen tai yhden ihmisen tuloilla toimeen tulevia kotitalouksia kohdellaan verotuksen, sosiaaliturvan, asumisen, terveydenhoidon, vakuutuksen ja eläkkeiden näkökulmasta epäedullisemmin sekä absoluuttisesti että suhteellisesti mitattuna;
- K. ottaa huomioon, että Euroopan unionissa vallitsee tällä hetkellä suurin talous- ja rahoituskriisi sitten 1930-luvun suuren laman; ottaa huomioon, että työttömyysluvut kaikissa jäsenvaltioissa, etenkin eteläisissä jäsenvaltioissa, ovat kasvaneet merkittävästi kriisin seurauksena; toteaa, että jäsenvaltioiden toteuttamat julkisen talouden vakauttamistoimenpiteet, joihin usein sisältyy henkilöstöleikkauksia ja palkkojen jäädyttämisiä, vaikuttavat pääasiassa naisvaltaiseen julkiseen sektoriin; toteaa, että missään näistä politiikoista ei oteta sukupuolinäkökohtia riittävästi huomioon;
- L. katsoo, että julkisen talouden vakauttamisen on oltava yhteensopivaa Eurooppa 2020 -strategian työllisyys- ja sosiaaliulottuvuuden kanssa erityisesti sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä koskevien asioiden osalta;
- M. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo on tärkeä taloudellinen valtti, jolla voidaan edistää oikeudenmukaista ja osallistavaa talouskasvua; toteaa, että ammatillisten erojen kaventuminen on tasa-arvoon liittyvän tavoitteen lisäksi myös työmarkkinoiden tehokkuuteen ja moitteettomaan toimintaan liittyvä tavoite;
- N. ottaa huomioon, että Eurostatin mukaan 20–64-vuotiaiden naisten yleinen työllisyysaste vuonna 2012 oli Euroopassa 62,4 prosenttia, kun miesten vastaava luku oli 74,6 prosenttia.

---

¹ Lähde : Eurostat.

- O. ottaa huomioon, että työllisyysaste on kaikkein tärkein naisten ja miesten välistä epätasa-arvoa mittaava indikaattori; toteaa, että työn laatu ja työolot ovat niin ikään tärkeitä parametreja tämän epätasa-arvon mittaamiseksi;
- P. ottaa huomioon, että naisten työllisyysastetta on aliarvioitu, kun otetaan huomioon, että monet naiset eivät ole ilmoittautuneet työttömiksi, erityisesti maaseudulla tai harvaanasutuilla alueilla asuvat; toteaa, että tämä tilanne aiheuttaa eriarvoisuutta julkisten palvelujen (asunnot, eläkkeet, äitiysvapaat, sairauslomat, sosiaaliturvan saanti jne.) saatavuudessa;
- Q. ottaa huomioon, että naiset työskentelevät miehiä useammin osa-aikaisissa, määräaikaisissa tai tilapäisissä työsuhteissa; ottaa huomioon, että vuonna 2012 lähes kolmannes (32,1 prosenttia) työssäkäyvistä naisista oli osa-aikatyössä (miesten vastaava osuus oli 8,4 prosenttia); toteaa myös, että olosuhteiden pakosta tehtävän osa-aikaisen työn määrä on noussut 24 prosenttiin naisten kaikesta osa-aikaisesta työstä vuonna 2012 (20 prosenttia vuonna 2007)¹; ottaa huomioon, että epävarmat työsuhteet vaikuttavat erityisesti naisiin ja että merkittävä osa heistä työskentelee olosuhteiden pakosta osa-aikaisessa, määräaikaisessa tai tilapäisessä työsuhteessa; ottaa huomioon, että tällaiset sopimukset tarjoavat pienemmän irtisanomissuojan tai suojan muunlaiselta sopimusten purkamiselta; toteaa, että ne ovat haitaksi naisille, muun muassa heidän mahdollisuuksilleen edetä urallaan, heidän koulutusmahdollisuuksilleen tai heidän eläkeoikeuksilleen; toteaa kuitenkin, että joissakin tilanteissa ne voivat tarjota hyvän tilaisuuden miehille ja naisille, jotka päättävät sovittaa yhteen työ- ja perhe-elämän; ottaa huomioon, että näin ollen naiset saavat vähemmän palkkaa, heidän sosiaaliturvansa uhkaa jäädä heikommaksi ja heidän on vaikeampi saavuttaa taloudellinen riippumattomuus; ottaa huomioon, että suuri osa pimeän työn tekijöistä on naisia;
- R. ottaa huomioon, että komission olisi valvottava paremmin alaa koskevien EU:n direktiivien soveltamista, erityisesti myös työmarkkinaosapuolten keskuudessa, sillä ne neuvottelevat työehtosopimuksista ja ovat liian usein piittaamatta unionin vaatimuksista miesten ja naisten tasa-arvosta kysymyksissä, jotka koskevat palkkoja, työnsaantia ja työuralla etenemistä sekä sosiaaliturvaa;
- S. ottaa huomioon, että nykyisellä kriisillä on ollut erityisen suuri vaikutus nuoriin ja että alle 25-vuotiaiden työttömyysaste syyskuussa 2012 oli 22 prosenttia²; toteaa, että näiden nuorten keskuudessa tytöt ovat aliedustettuina oppimisprosessissa, joilla pyritään helpottamaan siirtymistä koulusta työelämään; ottaa huomioon, että eteläosissa ja reuna-alueilla sellaisten nuorten osuus, jotka eivät ole työssä eivätkä koulutuksessa (NEET-nuoret), oli 22,4 prosenttia, kun vastaava luku pohjoisosissa ja ytimessä oli 11,4 prosenttia; ottaa huomioon, että nuoret naiset aloittavat työelämänsä useammin tekemällä tilapäisiä ja osa-aikaisia työsopimuksia, mikä lyhentää palkkatyössä olon kestoja; ottaa huomioon, että naisten ja miesten välinen palkkaero heijastuu eläkkeiden tasoon aiheuttamalla köyhyysriskin, joka on korkeampi naisten kuin miesten kohdalla;

---

¹ Lähde : Euroopan komission tiedonanto naisten ja miesten tasa-arvon edistymisestä vuonna 2012 (SWD(2013)0171).

² Lähde : Eurostatin tiedote 155/2012, 31. lokakuuta 2012.

- T. ottaa huomioon, että kriisillä on vakavia seurauksia heikossa asemassa oleville henkilöille ja naisille, jotka kärsivät niistä suoraan – työpaikkojen menettämisen, palkkojen, eläkkeiden ja etuuksien leikkausten tai työsuhdeturvan menettämisen vuoksi – ja epäsuorasti julkisten palvelujen määrärahoihin ja sosiaalitukiin tehtävien leikkausten vuoksi;
- U. katsoo, että perhettä ja kotia koskevien velvollisuuksien jakaminen miesten ja naisten välillä erityisesti kehittämällä vanhempainvapaan ja isyysvapaan käyttöä on ennakoedellytys sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi ja saavuttamiseksi;
- V. ottaa huomioon, että naisten palkat ovat edelleen alhaisemmat kuin miesten palkat, vaikka työtehtävät ja pätevyys vastaisivat toisiaan; ottaa huomioon, että palkkaepätasa-arvo on EU:ssa keskimäärin 16,2 prosenttia ja että eri jäsenvaltioiden välillä on suuria eroja, jotka voivat vaihdella 10 prosentista aina 20 prosenttiin joissakin jäsenvaltioissa; ottaa huomioon, että naisten pienemmät palkat johtavat väistämättä pienempiin eläkemaksuihin ja siksi pienempiin eläkkeisiin; katsoo, että sukupuolten välinen palkkaero ja vastaavasti sukupuolten väliset eläke-erot ovat edelleen yksi merkittävimmistä syistä, joiden takia naiset jäävät köyhyysrajan alapuolelle elämänsä myöhemmässä vaiheessa;
- W. ottaa huomioon, että vuonna 2012 työttömyysaste oli euroalueen eteläosissa ja reuna-alueilla keskimäärin 17,3 prosenttia, kun taas euroalueen pohjoisosissa ja ytimessä se oli 7,1 prosenttia¹;
- X. ottaa huomioon, että naisten osallistuminen työelämään vaikuttaa merkittävästi talouden kääntymiseen takaisin kasvuun; ottaa huomioon, että naisten osallistuminen työelämään antaa mahdollisuuden lisätä perheen ansiotuloja, mikä puolestaan lisää kulutusta, sosiaaliturvamaksuja ja verotuloja sekä piristää taloutta; ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvolla on siksi positiivinen vaikutus talouskasvuun ja elintason nousuun;
- Y. ottaa huomioon, että kasvava köyhyysriski liittyy läheisesti ja suoraan valtion suorittamien tärkeiden yhteiskunnallisten tehtävien häviämiseen, kuten julkisten sosiaaliturvajärjestelmien häviämiseen useissa jäsenvaltioissa viime aikoina, sekä keskeisten sosiaalietujen (perheavustukset, työttömyystuet, sairauspäivärahat ja toimeentulotuet) leikkauksiin, jotka vaikuttavat monien naisten tilanteeseen, etenkin perheellisiin naisiin, jotka ovat yksin vastuussa kotitalouden pyörittämisestä;
- Z. ottaa huomioon, että vuonna 2011 yhteensä 78 prosenttia naisista ilmoitti tekevänsä ”kotitöitä” päivittäin (miesten vastaava luku oli 39 prosenttia²) ja että työaikojen joustavuus on keskeinen tekijä, jotta perhe- ja työelämä voidaan sovittaa paremmin yhteen; toteaa, että Euroopassa naisten, joilla on lapsi huollettavanaan, työllisyysaste oli 64,7 prosenttia vuonna 2010, kun taas miehillä, joilla on lapsi huollettavanaan, vastaava luku oli 89,7 prosenttia; toteaa lisäksi, että harvat miehet jäävät isyyslomalta;

---

¹ EU:n työllisyys ja sosiaalipoliittinen tilanne; Quarterly Review, IP/13/879, 2.10.2013.

² Eurofoundin kolmas euroopalaisten elämänlaatua kartoittava selvitys, s. 57.

- Aa. ottaa huomioon, että edelleen etsitään asianmukaista ratkaisua työ-, perhe- ja yksityiselämän yhteensovittamiseen ja että siksi monilla naisilla, jotka useimmissa tapauksissa ovat vastuussa lasten ja huollettavana olevien perheenjäsenten hoidosta, ei juuri ole muuta mahdollisuutta kuin hyväksyä osa-aikaisia töitä ja jopa lähdeittä työmarkkinoilta siksi, että ei ole saatavana edullista ja riittävää lastenhoitoa ja vammaisten ja iäkkäiden hoitoa tai tehokkaita toimenpiteitä, joilla helpotetaan työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista; ottaa huomioon, että Euroopan työ- ja elinolojen kehittämissäätiön¹ mukaan yli kuusi miljoonaa naista Euroopassa kertoo, että he eivät voi tehdä kokoaikaista työtä perhevelvollisuuksiensa vuoksi; toteaa, että tämän läheisen avustajan rooli on usein este naisten työnteolle tai työuramahdollisuuksille;
- Ab. ottaa huomioon, että monet talous- ja väestötieteilijät (Maailmanpankki, OECD, IMF), käyttävät taloudellisia ja matemaattisia malleja korostamaan (pääasiassa naisten suorittaman) kotitaloustuotannon taloudellista arvoa, ja katsoo, että naisten osuus BKT:ssä olisi vielä korkeampi, jos heidän palkaton työnsä laskettaisiin mukaan, ja että tämä kuvastaa naisten työhön kohdistuvaa syrjintää;
- Ac. katsoo, että kulttuuriperinne, työn järjestäminen ja päivittäiset käytännöt ovat edelleen ilmiselvästi syitä siihen, että hoitovastuu lankeaa suurelta osin naisille; ottaa huomioon, että 25–45-vuotiaat eurooppalaiset naiset käyttävät 162 minuuttia miehiä enemmän kotitaloustöihin, ja ottaa huomioon, että tätä palkattoman kotityön yhteiskunnallista panosta ei edelleenkään mitata BKT:tä varten; katsoo, että tämä panos on ollut olennaisen tärkeä hyvinvointivaltion ja eurooppalaisen sosiaalimallin säilyttämisessä;
- Ad. ottaa huomioon, että vuonna 2012 parlamentti ja neuvosto käsitelivät komission ehdotusta vuosien 2014–2020 monivuotisesta rahoituskehiksestä (COM(2011)0398) ja parlamentin naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta hyväksyivät lausunnon, jossa todettiin muun muassa, että ”sukupuolten tasa-arvoa edistävien toimien rahoitusta on lisättävä sekä kasvun ja työllisyyden aloilla, jotta voidaan puuttua horisontaaliseen ja vertikaaliseen sukupuolten mukaiseen eriytymiseen, torjua sukupuolten välisiä palkkaeroja ja eläke-eroja sekä naisten lisääntyvää köyhyyttä, että oikeuksien ja demokratian aloilla; kehottaa komissiota ja neuvostoa vahvistamaan sukupuolten tasa-arvon perusoikeuksia ja kansalaisuutta koskevan ohjelman erityistavoitteeksi sekä turvaamaan Daphne-ohjelman kyseisen ohjelman itsenäisenä alaotsakkeena”²;
- Ae. katsoo, että viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana on edistytty vain vähän sukupuolten välisen tasapainon parantamisessa poliittisessa päätöksenteossa, joten EU:n keskiarvo parani vain 4 prosenttiyksikköä, eli se oli 22 prosenttia vuonna 2003 ja 26 prosenttia vuonna 2012³; ottaa huomioon, että liike-elämän ja yliopistojen johtotehtävissä ei edelleenkään ole paljon naisia ja että naispoliitikkojen ja -tutkijoiden määrä kasvaa ainoastaan erittäin hitaasti;

---

¹ European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Family life and work, 2010.

² Lausunto naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta budjettivaliokunnalle väliaikaisesta mietinnöstä myönteisen tuloksen saavuttamisesta vuosien 2014–2020 monivuotisesta rahoituskehystä koskevassa hyväksyntämenettelyssä, 19.9.2012.

³ Euroopan komission tiedonanto naisten ja miesten tasa-arvon edistymisestä vuonna 2012 (SWD(2013)0171).

- Af. ottaa huomioon, että vuonna 2012 kolme neljästä kansallisten parlamenttien jäsenistä oli miehiä ja naisten osuus kansallisissa parlamenteissa oli yli 30 prosenttia Ruotsissa, Suomessa, Tanskassa, Belgiassa, Alankomaissa, Sloveniassa, Espanjassa ja Saksassa, kun taas Maltassa ja Unkarissa naisten edustus oli alle 10 prosenttia;
- Ag. ottaa huomioon, että vuonna 2012 naisten osuus paikallisten ja alueellisten edustuselinten jäsenistä EU:ssa oli keskimäärin 32 prosenttia ja jäsenvaltioiden hallitusten jäsenistä 27 prosenttia, mikä tarkoittaa 3 prosentin lisäystä vuodesta 2003; katsoo, että tämä on pieni muutos, joskin jäsenvaltioiden välillä on suuria eroja (naisten osuus hallituksessa esimerkiksi Ranskassa oli 49 prosenttia ja Kreikassa 6 prosenttia)¹;
- Ah. ottaa huomioon, että naisten kaikkinaisen syrjinnän poistamista koskevassa YK:n yleissopimuksessa todetaan, että naisille on varmistettava miesten kanssa samoin ehdoin oikeus äänestää ja olla vaalikelpoinen kaikkiin yleisellä äänestyksellä valittaviin elimiin, osallistua hallituksen politiikan muodostamiseen ja suorittaa kaikkia julkisia tehtäviä kaikilla hallinnon tasoilla ja osallistua maan julkiseen ja poliittiseen elämään liittyvien kansalaisjärjestöjen ja yhdistysten toimintaan;
- Ai. ottaa huomioon naisten ja miesten tasa-arvostrategian vuosiksi 2010–2015; huomauttaa, että vaikka naisia on EU:n työvoimasta ja korkeakoulututkinnon suorittaneista yli puolet, naiset ovat yhä aliedustettuna päätöksentekoprosesseissa ja päätöksentekoasemissa ja että uusimman saatavilla olevan tiedon (2010) mukaan vain 15,5 prosenttia korkea-asteen oppilaitosten johtajista ja vain 10 prosenttia yliopistojen rehtoreista on naisia, vaikka 46 prosenttia kaikista EU:n 27 jäsenvaltiossa tohtorintutkinnon suorittaneista on naisia²;
- Aj. ottaa huomioon, että useilla aloilla, myös niillä, joilla valtaosa on naisia, on edelleen lasikatto, joka estää naisia pääsemästä korkeampiin tehtäviin, erityisesti kaikkein ylempiarvoisiin tehtäviin; toteaa, että tällaista syrjintää tapahtuu muun muassa siten, että naisten pätevyyttä ja työpanosta aliarvostetaan ja niihin liittyviä ammatillisia vastuualueita jaetaan heille epätasaisesti;
- Ak. toteaa, että pörssissä noteerattujen suurten yritysten hallitusten aliedustetun sukupuolen (yleensä naiset) osuuden on oltava vähintään 40 prosenttia 1. tammikuuta 2020 mennessä; toteaa, että komission mukaan näiden hallitusten jäsenistä naisia oli huhtikuussa 2013 vain 16,6 prosenttia ja lokakuussa 2010 vain 11,8 prosenttia;
- Al. ottaa huomioon marraskuussa 2012 julkaistun sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä kehitysyhteistyössä koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2010–2015 täytäntöönpanoa koskevan vuoden 2012 kertomuksen;
- Am. ottaa huomioon, että huhtikuussa 2012 allekirjoitettiin YK Naiset -yksikön ja EU:n välinen uusi yhteisymmärryspöytäkirja, jonka tarkoituksena on tehostaa kahden toimielimien välistä yhteistyötä, edistää naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja sukupuolten tasa-arvoa kaikkialla maailmassa vahvistamalla kahden järjestön välistä kumppanuutta ja niiden sitoutumista edistämään ja tukemaan valmiuksien kehittämistä

¹ Euroopan komission tiedonanto naisten ja miesten tasa-arvon edistymisestä vuonna 2012 (SWD(2013)0171).

² Euroopan komission She Figures 2012 -raportti, Gender in Research and Innovation (2013)

sukupuolinäkökulman sisällyttämiseksi kaikkiin politiikkoihin ja ohjelmiin, ja takaamaan, että kansalliset talousarviot ja suunnitelmat riittävät sukupuolten välistä tasa-arvoa koskevien sitoumusten täytäntöönpanemiseksi; toteaa, että näihin kuuluvat muiden painopisteiden ohella naisten paremman edustuksen takaaminen taloudellisessa, poliittisessa ja oikeudellisessa päätöksenteossa, uusien ammatillisten ja sosiaalisten näkymien tarjoaminen naisille, seksuaaliväkivallan ja sukupuoleen perustuvan väkivallan torjuminen¹;

- An. katsoo, että naisiin kohdistuva väkivalta, oli se sitten fyysistä, seksuaalista tai henkistä, on suurin este naisten ja miesten tasa-arvolle, sillä se on naisten perusoikeuksien loukkaamista ja se on edelleen laajimmalle levinnyt ihmisoikeusloukkaus huolimatta toteutetuista torjuntatoimista; toteaa, että tällaiset väkivaltateot eivät tunne maantieteellisiä, taloudellisia, sosiaalisia tai kulttuurillisia rajoja; ottaa huomioon, että sukupuoleen kohdistuvaa väkivaltaa koskevissa tutkimuksissa on arvioitu, että yksi viidestä tai neljästä naisesta Euroopassa on aikuisena kokenut fyysistä väkivaltaa ainakin kerran, yli kymmenesosa on kokenut seksuaalista väkivaltaa, johon on liittynyt voimankäyttöä, 12–15 prosenttia eurooppalaisista naisista on joutunut perheväkivallan uhriksi, ja seitsemän naista Euroopan unionissa kuolee joka päivä sen seurauksena²; katsoo, että seksuaalista hyväksikäyttöä varten toteutettava ihmiskauppa, jossa suurin osa uhreista on naisia ja tyttöjä, on ihmisoikeusloukkaus, jota ei voi hyväksyä, ja orjuuden nykyaikainen muoto; ottaa huomioon, että myös taloudellinen taantuma lisää väkivaltaa lähisuhteissa ja että tukipalveluihin vaikuttavat säästötoimenpiteet tekevät väkivallan uhreina olevista naisista tavallista haavoittuvaisempia;
- Ao. katsoo, että perinteisillä sukupuolirooleilla ja stereotyyppioilla on edelleen suuri vaikutus tehtävien jakamiseen naisten ja miesten välillä kotona, työpaikalla ja koko yhteiskunnassa; katsoo, että sukupuolistereotyyppioilla on myös tapana pitää yllä vallitsevaa tilannetta sukupuolten tasa-arvon saavuttamista koskevien perittyjen esteiden osalta ja rajoittaa naisten valinnanmahdollisuuksia työssä ja henkilökohtaisessa kehityksessä, mikä osittain voisi selittää alakohtaisen ja ammatillisen syrjinnän naisten ja miesten välillä; ottaa huomioon sen merkittävän roolin, joka tiedotusvälineillä voi olla stereotyyppien levittämisessä ja siten jopa halventavan kuvan esittämisessä naisista, pienten tyttöjen yliseksualisoinnin levittämisessä samoin kuin toisaalta sukupuolten stereotyyppien poistamisessa, naisten päätöksentekoon osallistumisen edistämässä sekä miesten ja naisten tasa-arvon edistämässä;
- Ap. katsoo, että unionin eri maissa on moninaisia perherakenteita, kuten samaa tai eri sukupuolta olevien henkilöiden rekisteröityjä parisuhteita tai avioliittoja tai rakenteita, joissa samaa tai eri sukupuolta olevat perheen vanhemmat ovat naimisissa tai naimattomia, yksinhuoltajia tai sijaisvanhempia tai joilla on lapsia aikaisemmista suhteista, ja toteaa, että kaikki nämä ansaitsevat yhtäläistä suojelua jäsenvaltioiden ja unionin lainsäädännössä;
- Aq. katsoo, että oikeus terveyteen, ja erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja niitä koskeviin oikeuksiin, ovat ihmisoikeuksia, joka on taattava kaikille naisille heidän

¹ http://ec.europa.eu/europeaid/who/partners/international_organisations/documents/un-woman_en.pdf

² Euroopan yhdentymisestä saatavan lisäarvon arviointiyksikön tutkimus maaliskuulta 2013 naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnasta (PE504.467).

yhteiskunnallisesta asemastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan, alkuperästään, oikeudellisesta asemastaan tai etnisestä alkuperästään riippumatta;

- Ar. ottaa huomioon, että naiset kärsivät maaseutualueilla enemmän moniperusteisesta syrjinnästä ja sukupuolistereotyyppioista kuin kaupunkialueiden naiset ja että naisten työllisyysaste maaseutualueilla on huomattavasti matalampi kuin kaupunkialueilla; ottaa lisäksi huomioon, että monet naiset eivät koskaan toimi virallisilla työmarkkinoilla, eikä heitä siksi ole rekisteröity työttömiksi eikä sisällytetty työttömyystilastoihin, mikä aiheuttaa erityisesti taloudellisia ja oikeudellisia ongelmia äitiysvapaata ja sairauslomaa koskevan oikeuden, eläkeoikeuksien saamisen ja sosiaaliturvan saatavuuden osalta sekä ongelmia avioerossa;
- As. ottaa huomioon, että sukupuolten välisiä eroja koskevien tilastotietojen keruu on tärkeää, jotta voidaan torjua niitä syitä, jotka estävät miesten ja naisten välisen tasa-arvon toteutumisen EU:ssa;
- At. ottaa huomioon, että naisille kohdistetut myönteiset toimet ovat osoittautuneet olennaisiksi heidän täysimääräisessä sisällyttämisessään työmarkkinoille, päätöksentekoon ja yleisesti yhteiskuntaan;

Taloudellinen riippumattomuus ja palkkatasa-arvo

1. korostaa, että kriisi vaikuttaa naisiin eri tavalla ja huomauttaa, että naisten työehdoista on tullut huomattavasti epävarmempia, erityisesti epätyypillisten työsopimusten yleisyyden myötä, ja että naisten tulot ovat laskeneet huomattavasti monien tekijöiden vuoksi, muun muassa naisten ja miesten välisen pysyvän palkkaeron ja siitä johtuvan työttömyysetuuksien ja eläkkeiden epätasa-arvoisen tason, pakollisen osa-aikaisen työn lisääntymisen ja vakaamman työllisyyden korvaavien tilapäisten tai määräaikaisten töiden määrän kasvun vuoksi; on huolissaan siitä, että ongelma syvenee entisestään talousarvioleikkausten seurauksena, sillä leikkaukset vaikuttavat suhteettomasti naisiin; kehottaa jäsenvaltioiden hallituksia sekä työmarkkinaosapuolia laatimaan toimintasuunnitelman sekä konkreettisia ja kunnianhimoisia tavoitteita ja arvioimaan talous- ja rahoituskriisin sukupuolivaikutuksen sukupuolten tasa-arvoa koskevien vaikutustenarviointien nojalla;
2. toteaa, että aikaisemmista kriiseistä saatu kokemus osoittaa, että miesten työllisyysaste paranee yleisesti nopeammin kuin naisten;
3. korostaa, että vaikka työmarkkinoilla esiintyvillä naisten ja miesten välisillä työllisyysasteeseen ja työttömyysasteeseen liittyvillä eroilla on ollut kriisin johdosta taipumusta kaventua, tämä kaventuminen ei kuitenkaan johdu Euroopan yhtäkkisestä etenemisestä kohti vahvempaa tasa-arvoa vaan siitä, että miesten työllisyystilanne on huonontunut nopeasti kriisin seurauksena; kehottaa jäsenvaltioita olemaan hellittämättä pyrkimyksissään lisätä naisten vahvempaa edustusta päätöksentekoprosessissa työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseksi entistä paremmin ja naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnan jatkamiseksi;

4. korostaa, että joustavan työajan pitäisi olla työntekijän valinta eikä työnantajan pakottamaa tai velvoittamaa; suhtautuu kielteisesti joustavuuteen ja epävarmoihin sopimussuhteisiin, jotka eivät mahdollista perhe-elämän järjestämistä ja vakautta;
5. kehottaa jäsenvaltioita investoimaan lasten, sairaiden, vammaisten, iäkkäiden ja muiden huollettavien henkilöiden edullisiin ja laadukkaisiin hoitotiloihin ja varmistamaan, että niiden aukioloajat ovat joustavia ja täysin yhteensopivia kokoaikatyön kanssa ja että niihin on helppo päästä, jotta mahdollisimman monet ihmiset voivat yhdistää työelämän perhe- ja yksityiselämään; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että lapsia ja muita huollettavia hoitavat miehet ja naiset saavat tunnustuksen hoitotukien avulla ja siten, että heille annetaan henkilökohtaiset sosiaaliturva- ja eläkeoikeudet; kehottaa työmarkkinaosapuolia esittämään erityisaloitteita hoitoon liittyvän vapaajakson aikana hankittujen taitojen tunnustamiseksi;
6. kehottaa komissiota valvomaan entistä paremmin, että naisten ja miesten tasa-arvoista kohtelua koskevia EU:n direktiivejä sovelletaan asianmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa;
7. kehottaa neuvostoa ratkaisemaan umpikujan toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä annetun direktiivin 92/85/ETY hyväksymisessä;
8. toivoo, että komissio ryhtyy kaikkiin mahdollisiin toimiin varmistaakseen, että miesten ja naisten tasa-arvosta annettuja EU:n direktiivejä noudatetaan kaikilta osin myös työehtosopimuksista neuvottelevien työmarkkinaosapuolten keskuudessa, ja kehottaa komissiota edistämään vuoropuhelua työmarkkinaosapuolten kanssa palkkauksen avoimuudesta ja naisten osa-aikatyön ja määräaikaisten työsopimusten ehdoista ja kannustaa naisia hakeutumaan ”vihreille” ja innovatiivisille aloille; korostaa työehtosopimusneuvottelujen merkitystä naisiin kohdistuvan syrjinnän ehkäisemisessä erityisesti työpaikan saamisen, palkan, työolojen, urakehityksen ja koulutuksen osalta sekä tasa-arvon edistämisessä;
9. kannustaa jäsenvaltioita edistämään välineitä ja toimia, joilla autetaan ja neuvotaan naisia, jotka ovat päättäneet ryhtyä yrittäjiksi;
10. kehottaa jäsenvaltioita liittämään sukupuolinäkökulman koheesiopolitiikkaan vuosiksi 2014–2020, jotta Eurooppa 2020 -strategiassa asetetut tavoitteet kyetään saavuttamaan; kehottaa erityisesti EU:ta takaamaan naisten ja miesten välisen tasa-arvon ja sen sisällyttämisen kattavasti kaikkiin unionin ja jäsenvaltioiden toimiin; panee merkille, että jotkin toimet edellyttävät ennen kaikkea sellaisen todellisen poliittisen tahdon herättelemistä, jolla ei ole tähän mennessä kyetty luomaan kestäväällä, osallistavalla ja tasapuolisella tavalla tasaveroisia edellytyksiä miehille ja naisille;
11. panee merkille, että miesten ja naisten tasaveroinen osallistuminen työmarkkinoille voisi lisätä huomattavasti EU:n taloudellista potentiaalia samalla, kun se voisi säilyttää tasaveroisuutta ja osallistamista edistävät piirteensä; muistuttaa, että OECD:n ennusteiden mukaan osallistumisasteiden täydellinen lähentyminen tarkoittaisi 12,4 prosentin BKT:n kasvua asukasta kohden vuoteen 2030 mennessä;

12. korostaa, että komissio totesi joulukuussa 2012, että nuorisopolitiikkoihin (nuorisotyöllisyyspaketti ja nuorisotakuu) on pyrittävä sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista noudattaen; vaatii komissiota kannustamaan jäsenvaltioita enemmän siihen, että ne toteuttavat toimenpiteitä, joilla varmistetaan tytöille samat koulutusta ja ammatillista koulutusta koskevat näkymät kuin pojille;
13. panee merkille, että naisten ja miesten keskimääräinen eläkekuilu on 39 prosenttia, kun taas sukupuolten välinen palkkakuilu on arviolta 16 prosenttia; huomauttaa, että naisten saamiin eläkesummiin vaikuttavat yleensä monet tekijät, muun muassa epävarmat työsuhteet, joita heidän on pakko hyväksyä, ja uran keskeytykset;
14. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että noudatetaan periaatetta, jonka mukaan samanarvoisesta työstä maksetaan samaa palkkaa niin naisille kuin miehille, ja kehottaa jäsenvaltioita jatkamaan julkisia työelämän tarkastuksia kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jotta voidaan tunnistaa matalapalkkaisten työmuotojen olemassaolo naisvaltaisilla aloilla ja siellä, missä esiintyy epäsuoraa palkkasyrjintää; toteaa, että Euroopan yhdentymisestä saatavan lisäarvon arvioinnin loppupäätelmien mukaan sukupuolten palkkaeron yhden prosenttiyksikön lasku lisää talouskasvua 0,1 prosenttia ja sukupuolten palkkaeron poistamisella on ratkaiseva merkitys nykyisessä taloudellisessa taantumassa; kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita sukupuolten palkkakuilun kaventamisessa ja sellaisten politiikkojen harjoittamisessa, joilla tämä kuilu voidaan kuroa umpeen, ja parhaiden käytäntöjen vaihtamisessa ja edistämisessä;
15. toistaa, että direktiivi 2006/54/EY ei nykyisessä muodossaan ole riittävän tehokas väline, jotta sillä voitaisiin puuttua sukupuolten palkkaeroon ja saavuttaa työhön ja ammattiin liittyvän sukupuolten tasa-arvon tavoite; kehottaa komissiota tarkistamaan viipymättä direktiiviä 2006/54/EY ja ehdottamaan muutoksia siihen direktiivin 32 artiklan ja SEUT-sopimuksen 157 artiklan mukaisesti noudattaen yksityiskohtaisia suosituksia, jotka on esitetty parlamentin 24. toukokuuta 2012 antaman päätöslauselman liitteessä;
16. kehottaa jäsenvaltioita myöntämään selvästi havaittavan symbolin yrityksille, jotka hyvien käytäntöjen ansiosta saavat yrityksen tasa-arvostatuksen;
17. kehottaa jäsenvaltioita tekemään kaikkensa sukupuolten palkkakuilun kaventamiseksi; vaatii komissiota ja neuvostoa lisäämään tyttöjen kiinnostusta kasvualoihin, joilla naiset ovat aliedustettuina, auttamaan heitä pääsemään näille aloille ja tarjoamaan heille jatkuvia koulutusmahdollisuuksia koko työelämänsä ajan sekä edistämään täydellistä palkkatasa-arvoa kaikilla tasoilla;
18. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan oikeudenmukaiset palkat ja eläkkeet, vähentämään sukupuolten välisiä palkka- ja eläke-eroja, luomaan naisille laadukkaampia työpaikkoja ja antamaan heille mahdollisuuden korkeatasoisten julkisten palvelujen käyttämiseen sekä parantamaan sosiaalipalveluja;
19. kehottaa lisäämään palkkatasa-arvoa koskevia tiedotuskampanjoita, jotta voidaan edistää kasvavaa tietoisuutta siitä, että oikeudenmukaisuuden ja oikeuksien näkökulmasta on erittäin tärkeää pyrkiä naisten ja miesten yhdenvertaiseen kohteluun;

20. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tasa-arvonäkökohdat huomioivan budjettoinnin, jonka tarkoituksena on arvioida sekä yksinomaan naisia koskevia ohjelmia että kaikkia valtion ohjelmia ja toimintalinjoja sekä niiden vaikutusta resurssien jakamiseen ja naisten ja miesten tasa-arvon edistämiseen;
21. kehottaa komissiota kannustamaan edelleen aloitteita, joilla pyritään naisten ja miesten palkkatasa-arvoon, muun muassa tarjoamalla konkreettista tukea yrityksille näiden pyrkiessä tasa-arvoon työpaikalla;
22. panee merkille, että yleensä naisten urakehitys ei ole huomattavaa; kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan ja tukemaan naisia menestyksellisen uran rakentamisessa muun muassa positiivisilla toimilla, joita voivat olla esimerkiksi verkostoituminen ja mentorointiohjelmat, ja luomaan asianmukaiset olosuhteet sekä turvaamaan kaikille ikäryhmille miesten kanssa tasaveroiset mahdollisuudet koulutukseen, uralla etenemiseen, uusien taitojen hankkimiseen ja uudelleen kouluttautumiseen, sekä turvaamaan samat eläkeoikeudet ja työttömyysetuudet kuin miehillä;
23. huomauttaa, että koska naiset ovat useammin epävarmoissa työsuhteissa, heidän todennäköisyytensä löytää toinen työpaikka edellisen menetettyään on pienempi;
24. vaatii jäsenvaltioita torjumaan kaikkia epävarman työn muotoja sen periaatteen mukaisesti, että vakituisista työpaikoista on oltava voimassaolevat työsopimukset, ja kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään aktiivisia työmarkkinapolitiikkoja, joilla parannetaan työpaikkojen laatua ja lisätään nettomääräisesti työpaikkoja; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan valtion tarjoamat sosiaaliturvaoikeudet ja oikeuden koulutukseen työntekijöille, joiden sopimukset ovat epätyypillisiä; kehottaa jäsenvaltioita lisäämään naisten osallistumista työelämään ja torjumaan työmarkkinoiden eriytymistä sukupuolten mukaan, sillä unionin tuleva taloudellinen vauraus on erityisen riippuvainen sen kyvystä hyödyntää täysin työvoimaansa;
25. korostaa tarvetta lisätä hallitusten ja työntajien vastuuta sukupolvenvaihdoksesta ja äitiyteen ja isyyteen liittyvistä oikeuksista, mikä tarkoittaa sitä, että naisilla on oltava oikeus sekä äitiyteen että työhön ilman, että äidit joutuvat luopumaan työntekijöiden oikeuksista;
26. korostaa, että naisten osuus Euroopan väestöstä on 52 prosenttia, mutta vain kolmasosa unionin itsenäisistä ammatinharjoittajista tai yritysten perustajista; painottaa, että naiset kohtaavat miehiä enemmän vaikeuksia rahoituksen saannissa, koulutuksen saannissa, verkostoitumisessa ja yrityksen ja perhe-elämän yhteensovittamisessa; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita edistämään naisten yrittäjyyttä sekä tämän Euroopan väestön puolikkaan osuuden potentiaalia kestävän pitkän aikavälin kasvun varmistamiseksi¹;
27. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita arvioimaan uusien eläkejärjestelmien vaikutusta eri asemassa oleviin naisiin siten, että erityisesti keskitytään osa-aikaisiin ja epätyypillisiin

---

¹ Komission tiedonanto ”Yrittäjyys 2020 -toimintasuunnitelma – Uutta kipinää Euroopan yrittäjyyteen” (COM(2012)0795)

työsopimukseen, ja mukauttamaan sosiaaliturvajärjestelmiä erityisesti nuorempien sukupolvien osalta;

28. vaatii jäsenvaltioita ja komissiota esimerkiksi tiedotus- ja valistuskampanjoita käyttämällä kannustamaan naisia osallistumaan toimialoille, jotka ovat stereotyyppisesti miehisiä, muun muassa tieteen ja uusien teknologioiden aloille, minkä tavoitteena on löytää eurooppalaisten naisten inhimillinen pääoma ja täten mahdollistaa paremmin Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden ja sukupuolten tasa-arvon saavuttaminen;
29. katsoo, että naisten auttaminen palaamaan työmarkkinoille edellyttää moniulotteisia poliittisia ratkaisuja, joihin kuuluvat elinikäinen oppiminen sekä toimet, joilla torjutaan epävarmoja työsuhteita ja edistetään työtä, jossa toteutuvat työntekijän oikeudet ja noudatetaan naisten niin halutessa eriytettyjä työnorganisointitapoja, jotta heidän ei tarvitsisi hylätä tai keskeyttää työuriaan;
30. korostaa, että on toteutettava kiireellisiä toimia nuorten naisten ja epävarmoissa työsuhteissa työskentelevien naisten, erityisesti maahanmuuttajanaisten ja etnisiin vähemmistöihin kuuluvien naisten, aseman parantamiseksi, sillä he ovat entistä heikommassa asemassa talous- ja sosiaalikriisin aikana; korostaa, että on lisättävä toimenpiteitä sukupuolten epätasa-arvon vähentämiseksi julkisessa terveydenhuollossa ja tasa-arvoisen pääsyn varmistamiseksi näihin järjestelmiin;
31. on huolestunut joidenkin jäsenvaltioiden lainsäädännöstä, jossa ei nimenomaisesti kielletä sellaista mahdollisuutta, että työnantaja voi vaatia naisilta ennakolta allekirjoitetun eroanomuksen työhönottotilanteen yhteydessä, millä mahdollistetaan äitiyden suojelua koskevan lainsäädännön kiertäminen;
32. panee merkille, että sosiaaliturva on säästöpolitiikan kahden päälinjauksen erityisenä kohteena: budjetin alijäämien vähentäminen sosiaalimenoja vähentämällä sekä kilpailukyvyyn ja kustannustehokkuuden parantaminen yritysten sosiaalimaksuja leikkaamalla;
33. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita niiden pyrkiessä parantamaan heikommassa asemassa olevien naisten, kuten maahanmuuttajanaisten, etnisiin vähemmistöihin kuuluvien naisten, vammaisten naisten ja yksinhuoltajaäitien, ammatillisia näkymiä ja siten heidän mahdollisuuksiaan elää taloudellisesti itsenäistä elämää parantamalla heidän mahdollisuuksiaan saada yleissivistävää ja ammatillista koulutusta;
34. kehottaa jäsenvaltioita kehittämään erityistoimenpiteitä, jotka on suunnattu pitkäaikaistyöttömyyteen ja joissa perimmältään keskitytään ammatilliseen koulutukseen ja nopeaan uudelleen integroitumiseen työmarkkinoille; kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan työttömien sosiaaliturvaa keinona puuttua köyhyyden lisääntymiseen varsinkin naisten keskuudessa;
35. kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan naisia osallistumaan ammatilliseen koulutukseen elinikäisen oppimisen puitteissa vastauksena siirtymiseen pk-yrityksiä painottavaan kestäväan talouteen ja siten tehostamaan naistyöntekijöiden työllistävyyttä;

36. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan nuoriin kohdistettuja erityistoimenpiteitä kieltämällä erityisesti väärinkäytökset nuorten rekrytoinnissa työpaikkoihin, jotka ovat periaatteessa pysyviä, ja varmistamalla sellaisten kirjallisten työ-, harjoittelu- ja koulutusapurahasopimusten tekeminen, joissa noudatetaan sovellettavia työehtosopimusneuvotteluja, ja sosiaaliturvan tarjoaminen;
37. kehottaa jäsenvaltioita torjumaan naisten pimeää työtä, sillä se vaikuttaa osaltaan naisten täydelliseen irtaantumiseen palkkarakenteita koskevasta sääntelystä ja lisää naisten köyhyyttä varsinkin vanhemmalla iällä;
38. korostaa, että nuorisotakuun toteutuminen edellyttää julkisia investointeja, joilla edistetään työpaikkojen luomista ja saadaan aikaan pysyviä työpaikkoja kunnollisine työsuhteineen, joissa noudatetaan palkkaa koskevia työehtosopimusneuvotteluja sekä samapalkkaisuuden tai samanarvoisen työn periaatetta; vaatii jäsenvaltioita varmistamaan, että takuun täytäntöönpano ei lisää sukupuolten epätasa-arvoa, jota nykyisin esiintyy työmarkkinoilla;
39. rohkaisee jäsenvaltioita tarjoamaan liikeyrityksen perustamista suunnitteleville naisille riittävästi rahoitustukea ja asianmukaista koulutusta naisten yrittäjyyden edistämiseksi;
40. toistaa, että ennaltaehkäisy on hoitoa tehokkaampaa; vaatii siksi jäsenvaltioita tarkkailemaan tiiviimmin lasten tilannetta seuraamalla nuorisotyöllisyyttä, koulutuksen, työn tai ammatillisen koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten prosenttiosuutta, perheiden käytössä olevia tuloja, köyhyysriskiä ja palkkatason epätasa-arvoa, millä mahdollistetaan merkittävien sosiaali- ja työllisyysongelmien nopeampi ja tarkempi havainnointi;
41. suosittelee painokkaasti jäsenvaltioille, että ne tukevat julkisen koulutuksen investointeja parantamalla koulutuksen demokraattisuutta ja pedagogista organisointia, uudistamalla opetusohjelmia, kohentamalla koulujen työskentelyoloja, varmistamalla yleinen ja ilmainen pääsy laadukkaisiin ja osallistaviin koulutus- ja sosiaalijärjestelmiin sekä torjumalla siten heikkoa koulumenestystä ja koulun keskeyttämistä;
42. kehottaa painokkaasti jäsenvaltioita lisäämään investointejaan julkisiin palveluihin, koulutukseen ja terveydenhuoltoon, varsinkin seksuaali- ja lisääntymisterveyden alan perusterveydenhuollon palveluihin; suosittelee jäsenvaltioille, että ne turvaavat naisten oikeuden maksuttomiin ja laadukkaisiin gynekologisiin ja synnytykseen liittyviin julkisiin terveydenhoitopalveluihin sekä yleensä seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluihin, muun muassa oikeuden vapaaehtoiseen raskaudenkeskeytykseen; korostaa, että jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kaikilla naisilla on samat oikeudet ehkäisyyn, äitiyden tai seksuaalisuuden aloilla, ja kehottaa siksi jäsenvaltioita keräämään tietoja naisten seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia koskevan tilanteen ymmärtämiseksi;
43. palauttaa mieliin, että EU ratifioi 22. tammikuuta 2012 YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista, jonka mukaan sopimusvaltiot sitoutuvat varmistamaan kaikkien ihmisoikeuksien ja perusvapauksien täysimääräisen toteutumisen kaikille vammaisille henkilöille sekä edistämään näitä oikeuksia ja

vapauksia ilman minkäänlaista syrjintää vammaisuuden perusteella ja pidättäytymään osallistumasta minkäänlaisiin tämän yleissopimuksen vastaisiin toimiin tai käytäntöihin;

44. kehottaa jäsenvaltioita tiedostamaan, että naiset hyödyttävät yhteiskuntaa, kun he valitsevat – tai kun heidät pakotetaan valitsemaan – lyhyemmät työpäivät hoitaakseen lastaan (lapsiaan) tai yhtä tai useampaa huollettavaa lähiomaista, koska heidän on mahdotonta löytää saatavilla olevia hoitopalveluja;
45. korostaa, että naiset ovat yhä useammin perheen elättäjiä; kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan toimia ”perheen huoltajan” aseman vahvistamiseksi, jotta naisia ei rangaistaisi ammatillisesti vaan myönnettäisiin oikeutetusti myös heidän tärkeä roolinsa yhteiskunnassa;
46. huomauttaa, että Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti on nyt laadittu toimenpiteet työllisyysasteen nostamiseksi 20–64-vuotiaiden ikäryhmässä 75 prosenttiin ja kehottaa jäsenvaltioita panemaan nämä toimenpiteet täytäntöön;
47. korostaa, että vammaiset naiset ja naiset, joilla on huollettavanaan vammaisen lapsi, ovat haavoittuvia; vaatii perustamaan hoitolaitoksia ja -palveluja sen varmistamiseksi, että nämä naiset voivat löytää paremman tasapainon perheen tarpeiden ja työuriensa välillä ja että heidän ei tarvitse luopua työstään kokonaan siksi, että heillä ei ole tukea eikä ketään, joka voisi huolehtia heidän huollettavistaan syntymästä aikuisuuteen;
48. kehottaa jäsenvaltioita myöntämään lapsuuden tukemiseen enemmän määrärahoja, joilla lisätään julkisten lastentarhojen ja päiväkotien verkostojen määrää ja lasten vapaa-aikaa koskevia julkisia palveluja, sekä lisäämään määrärahoja pääasiassa naisten yksityisellä sektorilla hoitamien vanhusten päiväkeskuksille ja hoitokodeille; kehottaa jäsenvaltioita luomaan asianmukaiset edellytykset naisten työllistymisen parantamiseksi ja heidän työmarkkinoille osallistumisensa lisäämiseksi kohtuuhintaisen hoidon ja lastenhoidon, vanhempainlomajärjestelyjen ja vapaaehtoisten joustavien työskentelyedellytysten avulla varsinkin silloin, kun naiset palaavat työmarkkinoille lastensaannista tai muiden perhesitoumusten täyttämisestä johtuneen pitkän kotonaolokauden jälkeen; muistuttaa tässä yhteydessä tavoitteista, jotka neuvosto on asettanut ja vahvistanut Euroopan tasa-arvosopimuksessa (2011–2020) lastenhoidon tarjonnan parantamiseksi jäsenvaltioissa (Barcelonan tavoitteet); kehottaa komissiota vuonna 2014 annettujen maakohtaisten suositusten mukaisesti kiinnittämään huomiota kohtuuhintaisten lastenhoitopalvelujen puutteeseen;
49. painottaa, että valtiontalouden tiukentamisella ei saisi vaarantaa sukupuolten tasa-arvoa edistävällä politiikalla saavutettua edistystä;
50. toistaa 13. maaliskuuta 2012 antamassaan päätöslauselmassa esittämänsä kannan, jossa se kehottaa komissiota esittämään kattavan tiedonannon yhden hengen kotitalouksien tilanteesta unionissa sekä linjaehdotuksia, joiden avulla voidaan saavuttaa oikeudenmukainen kohtelu muun muassa verotuksen, sosiaaliturvan, asumisen, terveydenhuollon, vakuutuksen ja eläkkeiden alalla ja jotka perustuvat kotitalouden rakenteen osalta toimintapoliittiseen puolueettomuuteen;

51. vaatii jäsenvaltioita tunnustamaan palkatta tehdyn kotityön arvon perheiden hyvinvoinnille ja yhtenäisyydelle ja sisällyttämään sen kansantalouden tilinpitoon välineenä, jolla lisätään kansalaisten tietoisuutta tämän työn sosiaalisesta arvosta;
52. toteaa, että työpaikkojen katoaminen ja työttömyyden lisääntyminen ovat nykyisen kriisin kaksi keskeisintä ominaispiirrettä, kuten osoittaa 27 jäsenvaltion unionissa ajanjaksolla syyskuusta 2011 syyskuuhun 2012 tapahtunut työttömyysasteen nousu 9,8 prosentista 10,6 prosenttiin, joka merkitsee työttömien lisääntymistä 2,145 miljoonalla ihmisellä¹;
53. korostaa, että kaikkien komission perhepoliittisten aloitteiden on katettava kaikki perheet niiden kokoonpanosta riippumatta;
54. korostaa, että olisi edistettävä yhteisomistajuuden laillista käsitettä, jotta voidaan varmistaa naisten oikeuksien täysimääräinen tunnustaminen maatalousalalla, naisten asianmukainen suojelu sosiaaliturvan alalla ja naisten työpanoksen tunnustaminen;
55. toteaa, että komission lukujen mukaan vuonna 2012 unionissa ikäryhmässä 30–34 vuotta miehistä 31,6 prosentilla ja naisista 40 prosentilla on korkea-asteen tutkinto; panee merkille, että vastavalmistuneista 60 prosenttia on naisia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ryhtymään lisätoimiin naisten työmarkkinoille pääsyn ja työmarkkinoihin osallistumisen parantamiseksi erityisesti sellaisilla aloilla, joilla naiset ovat edelleen aliedustettuina, kuten huipputeknologia, tutkimus, tieteet ja insinööritieteet, sekä naisten työllisyyden laadun parantamiseksi erityisesti kaikkien tasojen elinikäisen oppimisen ohjelmien avulla; vaatii komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään rakennerahastoja tämän saavuttamiseksi;
56. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita asettamaan etusijalle ja panemaan erityisesti merkille naisryhmät, joilla on erityistarpeita, muun muassa vammaiset naiset, huoltajina toimivat naiset, ikääntyneet naiset, vähemmistöihin kuuluvat naiset, maahanmuuttajanaiset, vähäisen ammattitaidon omaavat tai täysin ilman sitä olevat naiset, ja kehittämään kohdennettuja toimenpiteitä heidän tarpeidensa täyttämiseksi ja heidän olosuhteidensa ottamiseksi huomioon;

Sukupuolistereotyyppioiden torjuminen

57. korostaa, että sukupuolistereotyyppioiden poistamiseksi ja tasa-arvoisten käyttäytymismallien edistämiseksi yhteiskunta- ja talouselämässä on äärimmäisen tärkeää tähdentää näitä arvoja jo lapsuudesta lähtien kouluissa ja toteuttaa valistuskampanjoita kouluissa, työpaikoilla ja tiedotusvälineissä niin, että korostetaan miesten roolia tasa-arvon edistämässä, perheeseen liittyvien velvoitteiden tasapuolista jakamista sekä työn ja yksityiselämän tasapainon luomista; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sitoutumaan voimakkaammin tiedotusvälineiden välittämien sukupuolistereotyyppioiden lopettamiseen ja kiinnittää huomiota tärkeisiin toimenpiteisiin, jotka sisältyvät 2013 hyväksytyyn parlamentin mietintöön sukupuolistereotyyppioiden poistamisesta; kehottaa jäsenvaltioita ja etenkin media-alan sääntelyviranomaisia

---

¹ Eurostatin lehdistötiedote, 31. lokakuuta 2012, 155/2012.

tarkastelemaan – laadullisesti ja määrällisesti – naisille annettua asemaa ja edistämään tasapainoista mielikuvaa, joka ei ole stereotyyppinen, siten, että kunnioitetaan naisten ihmisarvoa sekä heidän roolinsa monimuotoisuutta ja identiteettiään, ja painottamaan enemmän naisen yhteiskunnallista kehitystä, perustuslaillisia oikeuksia ja roolia kansalaisyhteiskunnassa, instituutioissa ja työelämässä sekä tiedotusvälineissä, mainonnassa, myynninedistämisineistossa ja erityisesti televisiossa ja pyrkimään tällä tavalla erityisesti siihen, että estetään sukupuolistereotyyppioiden välittäminen ja hillitään mahdollista pienten tyttöjen esittämistä liian seksuaalisesti;

58. suosittelee, että jäsenvaltiot laativat ylemmän perusasteen ja keskiasteen kouluissa koulutusohjelmia 12-vuotiaille ja sitä vanhemmille teini-ikäisille sukupuolistereotyyppioiden torjumiseksi; katsoo, että tämän koulutuksen olisi perustuttava hyvään käytäntöön ja että mies- ja naispuolisille opiskelijoille olisi annettava tasa-arvokoulutusta, jolla pyritään rikkomaan stereotyyppioita, jotka liittyvät sosiaalisiin rooleihin ja naisena tai miehenä olon kuvaan ja merkitykseen; katsoo, että oppikirjoihin ei saisi sisällyttää näitä stereotyyppioita, joiden mukaan naisten on tarkoitus tehdä tiettyjä töitä, muun muassa hoitaa lapsia, vanhuksia ja kotia, kun taas miesten on tarkoitus tehdä ansiotyötä ja luoda uraa;

Tasa-arvo päätöksenteossa

59. korostaa, että naisten päätöksentekoon osallistumisen lisäämiseksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin sukupuoleen perustuvan syrjinnän sekä naisten asemaan liittyvien stereotyyppioiden ja ennakkoluulojen torjumiseksi sekä pantava täytäntöön yhdenvertaisia oikeuksia ja mahdollisuuksia talouden, yhteiskunnan, politiikan ja kulttuurin alalla koskevia politiikkoja (työaikojen epäsäännöllisyyksien ja ennalta arvaamattomuuden torjuminen, oikeudenmukaisten palkkojen ja palkkatasa-arvon täytäntöönpano, päiväkotien, lastentarhojen ja koulujen julkisen verkoston vahvistaminen), joilla on myönteisiä vaikutuksia naisten osallistumisen vahvistamiselle yhteiskunnassa ja politiikassa kaikilla yhteiskunnan tasoilla;
60. korostaa, että Euroopan tasolla on lisättävä kaksin verroin toimia naisten edustuksen kasvattamiseksi politiikassa ja unionin toimielimissä, myös Euroopan parlamenttissa; katsoo, että naisten osallistumista on edistettävä kansallisella, alueellisella ja kunnallisella tasolla; huomauttaa, että poliittiset puolueet ovat tässä keskeisessä asemassa; toteaa, että naisten ja miesten tasapainoinen osallistuminen politiikkaan on yksi poliittisen järjestelmämme demokraattisista perustoista ja ratkaisevaa EU:n kansalaisten demokraattisen edustuksen saavuttamisen kannalta; huomauttaa, että tällä on suora ja välillinen vaikutus naisten osallistumiseen vaaleihin; kehottaa jäsenvaltioita ja kansallisia puolueita ottamaan sukupuolen huomioon ehdokasluetteloita laatiessaan ja toimielinten korkeita hallinnollisia virkamiehiä nimittäessään;
61. korostaa, että vaaliikiintiöiden käytöllä on myönteisiä vaikutuksia naisten edustukseen, ja pitää ilahduttavana monien jäsenvaltioiden lainsäädäntöön sisällytettyjä tasa-arvo- ja sukupuolikiintiöjärjestelmiä; kehottaa jäsenvaltioita, joissa naisten osuus poliittisissa edustuselimissä on erityisen alhainen, harkitsemaan vastaavien toimenpiteiden toteuttamista; katsoo, että arvojensa ja tavoitteiden vuoksi unionin olisi osoitettava esimerkkiä pyrkimällä lisäämään sukupuolten tasa-arvoa toimielimissä; palauttaa

mieliin, että vuonna 2014 järjestettävät Euroopan parlamentin vaalit, joita seuraavat uuden komission nimittäminen ja unionin toimielinten korkeita hallintovirkoja koskevat nimitykset, ovat mahdollisuus siirtyä kohti tasa-arvoista demokratiaa unionin tasolla; pyytää siksi jäsenvaltioita tukemaan tasa-arvoa nimeämällä komission jäsen ehdokkaaksi miehen ja naisen ja pyytää komission puheenjohtajaksi valittua pitämään mielessä tasa-arvotavoitteen komissiota muodostettaessa;

62. pitää valitettavana, että Euroopan parlamentin lukujen mukaan parlamentin jäsenistä naisia on vain 36 prosenttia kun miesten osuus on 64 prosenttia; toteaa, että naisten osuus kansallisissa parlamenteissa on niinkin vähäinen kuin 26 prosenttia miesten 74 prosenttiin verrattuna ja että vastaavat luvut komissiossa ovat 32 prosenttia ja 68 prosenttia;
63. huomauttaa, että naisten ottaminen mukaan taloudelliseen päätöksentekoprosessiin ei ole ainoastaan oikeudenmukaisuuskysymys vaan myös olennaista yritysten kilpailukykyyn edistämiseksi ja että siksi siitä olisi tehtävä strateginen tavoite kaikissa tuotantotaloutta tukevissa toimintapolitiikoissa; katsoo, että epätasa-arvo tällä alalla merkitsee taitojen heikkoa hallintoa, joka ei sovi yhteen vuoden 2020 kehitysmallin kanssa, sillä tieto on yksi sen keskeisistä tekijöistä;
64. korostaa, että komission tilastojen mukaan 15,8 prosenttia suurimpien pörssiyritysten johtokuntien paikoista kuuluu tällä hetkellä naisille ja että edistyminen tilanteen korjaamisessa on ollut hidasta vuotuisen kasvun ollessa vain 0,6 prosenttia näiden yritysten tärkeimpien liiketoiminnan johtajien joukossa; panee merkille, että 97 prosenttia yritysten johtokuntien puheenjohtajista on miehiä; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan toimia sukupuolten paremman tasa-arvon edistämiseksi yritysten johtotehtävissä, panemaan nämä toimet nopeasti täytäntöön ja siten myötävaikuttamaan liiketoiminnan parempaan suorituskykyyn, tehokkaampaan kilpailukykyyn ja taloudellisiin voittoihin unionissa; korostaa, että on tiedostettu, että naisten lisääntynyt määrä yritysten korkeimmissa tehtävissä tarjoaa vahvaa organisatorista ja taloudellista suorituskykyä sekä laadukkaampaa päätöksentekoa; pitää ilahduttavana komission ehdotusta direktiiviksi, jolla pyritään lisäämään naisten edustusta julkisesti noteerattujen yhtiöiden toimivaan johtoon kuulumattomien johtokunnan jäsenten parissa asettamalla naisille 40 prosentin vähimmäistavoite vuoteen 2020 mennessä; kehottaa komissiota hyödyntämään valistuskampanjoita naisten suuremman edustuksen edistämiseksi pienten ja keskisuurten yritysten päätöksentekoelimityksissä; kehottaa neuvostoa käynnistämään pikaisesti neuvottelut parlamentin kanssa asiasta ensimmäisessä käsittelyssä, jotta kaikissa unionin toimielimissä päästään sopimukseen seitsemännen vaalikauden loppuun mennessä;

Naisiin kohdistuva väkivalta

65. huomauttaa, että köyhyyden naisistuminen saattaa johtaa naisiin liittyvän ihmiskaupan, seksuaalisen hyväksikäytön ja pakkoprostituution kasvuun ja lisätä naisten, myös perheväkivallasta kärsivien, taloudellista riippuvuutta;
66. toteaa, että talouskriisi vaikuttaa kaikenlaiseen naisiin kohdistuvaan ahdisteluun ja väkivaltaan sekä prostituutioon ja että näissä tapauksissa on kyse ihmisoikeusrikkomuksista; vaatii, että julkisia, taloudellisia ja henkilöstöresursseja on

lisättävä, jotta voidaan tukea köyhyysvaarassa olevia väestöryhmiä ja torjua lasten ja nuorten, ikääntyneiden, vammaisten ja kodittomien vaaratilanteita;

67. korostaa, että prostituutio on väkivallan muoto, este sukupuolten tasa-arvolle ja keino kehittää järjestäytyneitä rikollisuutta; kehottaa jäsenvaltioita tunnustamaan prostituution naisiin kohdistuvan väkivallan muodoksi ja pidättäytymään sen pitämisestä työnä, vaikka se olisikin ”vapaaehtoista”;
68. toteaa, että päävastuu ihmiskaupaan puuttumisesta kuuluu jäsenvaltioille; ei ole tyytyväinen siihen, että huhtikuussa 2013 vain kuusi jäsenvaltiota on ilmoittanut saattaneensa täysin osaksi kansallista lainsäädäntöä ihmiskaupan torjumista koskevan unionin direktiivin, jonka täytäntöönpanon määräaika päättyi 6. huhtikuuta 2013;
69. korostaa naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnan tärkeyttä naisten ja miesten tasa-arvon saavuttamiseksi; kehottaa neuvostoa, komissiota ja jäsenvaltioita toimimaan tässä asiassa yhdessä ja toteuttamaan pikaisesti lisätoimia, tehostamaan politiikkoja ja toimenpiteitä naisten ihmisarvon suojelemiseksi ja naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi; pitää tervetulleina niin EU:n kuin kansallisella tasolla toteutettavia toimia naisiin, miehiin ja lapsiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi, joista voidaan mainita esimerkiksi ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta annettu direktiivi ja uhrin oikeuksien lujittamiseen EU:ssa tähtäävä lainsäädäntöpaketti, mutta korostaa, että kyseessä on ongelma, jota ei ole vielä ratkaistu; kehottaa komissiota vahvistamaan vuoden 2016 naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamista koskevaksi unionin temavuodeksi ja laatimaan naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi unionin laajuisen strategian ja toimintasuunnitelman, joka sisältää oikeudellisesti sitovia välineitä; katsoo, että tähän olisi sisällyttävä vuoden 2014 loppuun mennessä esitettävä unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 84 artiklaan perustuva säädösehdotus, jossa vahvistetaan toimenpiteet, joilla edistetään ja tuetaan jäsenvaltioiden toimia naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisyn alalla, sekä tietoisuutta lisäävät toimet, tiedonkeruu ja rahoitus kansalaisjärjestöille, kuten maaliskuussa 2010 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä todettiin; pyytää jäsenvaltioita ratifioimaan mahdollisimman pian Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevan Istanbulin yleissopimuksen ja kehottaa komissiota edistämään kansallisia ratifiointeja ja käynnistämään prosessin unionin liittymiseksi yleissopimukseen sen jälkeen, kun liittymisen seuraukset ja sen tuoma lisäarvo on arvioitu;
70. korostaa, että sukupuolistereotyyppien eliminointi on avaintekijä naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnassa ja edellyttää vankkaa sitoumusta perheenpiirissä, koulutusjärjestelmässä, tiedotusvälineissä, mainonnassa ja jokapäiväisessä kielenkäytössä; katsoo, että tämän toteuttaminen edellyttää kattavaa strategiaa, johon osallistuvat viranomaiset, yksityiset organisaatiot ja yhteiskunnalliset toimijat, sekä instituutioiden ja toimintasuunnitelmien tukemaa yksilöllistä sitoumusta ja näihin arvoihin sopivia käyttäytymismalleja;
71. vaatii nollatoleranssia kaikkiin naisiin kohdistuvien syrjintämuotojen suhteen ja katsoo, että tätä olisi pidettävä yhtenä kaikkien toimielinten tärkeimpänä painopisteenä kaikkialla Euroopassa; kehottaa jäsenvaltioita jatkamaan ja itse asiassa laajentamaan kohdennettuja ennaltaehkäiseviä ohjelmia naisiin kohdistuvan väkivallan lähteiden

käsittämiseksi ja varmistamaan, että perheväkivaltaa ja myös ahdistelua varten on saatavilla on erilaisia ehkäisymuotoja, oikeussuojaa ja apua; korostaa, on tärkeää tehdä laajempaa horisontaalista tai vertikaalista yhteistyötä, jossa jäsenvaltioiden viranomaiset, alue- ja paikallisviranomaiset, naisjärjestöt ja kansalaisjärjestöt työskentelevät tehokkaasti naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi; kehottaa komissiota edistämään tätä yhteistyötä, jotta voidaan laatia ja toteuttaa tehokas strategia naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi;

72. panee merkille, että tämäntyyppinen väkivalta aiheuttaa useita satoja kuolemia unionissa joka vuosi ja että se edellyttää välittömiä käytännön toimia;
73. korostaa, että on parannettava laadukkaiden perustietojen keräämistä tukipalveluista naisille, jotka ovat selviytyneet perheväkivallasta, ja että näiden tietojen on oltava vertailukelpoisia ja luotettavia, ja ne eivät saa rajoittua vain poliisiin antamiin rikostilastoihin, joita olisi näin ollen täydennettävä kattavilla, laadukkailla ja kenttätutkimuksiin perustuvilla tutkimuksilla;
74. huomauttaa, että Kyproksen puheenjohtajakaudella vuonna 2012 saatujen tietojen mukaan erikoistuneita palveluja, kuten väkivallan naisuhrien turvakoteja tai auttavia hätäpuhelimia, ei ole saatavilla kaikkialla eivätkä ne missään tapauksessa ole levinneet tasaisesti kaikkiin jäsenvaltioihin; kehottaa kehittämään näitä välttämättömiä palveluja, jotta naiset voivat ilmoittaa heihin kohdistuneesta väkivallasta;
75. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita yhdistämään voimansa järjestäytyneen rikollisuuden ja ihmiskauppaa harjoittavien verkostojen torjunnassa ja toteuttamaan uusia lainsäädännöllisiä, hallinnollisia, koulutuksellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia toimia prostituution kysynnän vähentämiseksi;
76. toteaa, että unionin maahanmuuttopolitiikka laittoman maahanmuuton torjumiseksi perustuu vuoden 2010 palauttamisdirektiivin mukaisesti laittomien aseman kriminalisointiin ja katsoo, että politiikka olisi suunnattava uudelleen sosiaaliseen osallisuuteen vastaanottavassa maassa; korostaa, että tämä politiikka lisää väkivallan uhreiksi joutuneiden paperittomien maahanmuuttajanaisten haavoittuvuutta ja suojattomuutta, koska useimmat heistä eivät hae apua;
77. panee merkille, että paperittomien maahanmuuttajanaisten tilanne on erityisen heikko ja että monissa maissa perheväkivallasta kärsivillä naisilla ei ole muuta keinoa saada apua kuin julkiset terveydenhoitopalvelut;
78. kehottaa komissiota panemaan täytäntöön sitoumuksensa sukupuolten välisen tasa-arvon kattavasta sisällyttämisestä yhteiseen eurooppalaiseen turvapaikkajärjestelmään;
79. kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään kansallisiin toimintaohjelmiinsa perheväkivallan poistamisen ja sen, että paperittomia maahanmuuttajanaisia on tuettava aivan samoin ehdoin kuin laillisesti oleskelevia naisia ja että laitoksia ei velvoiteta ilmoittamaan tällaisista tapauksista viranomaisille;

80. panee huolestuneena merkille – kuten myös Euroopan tasa-arvoinstituutin julkaisemassa raportissa ”Review of the Implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States: Violence against Women – Victim Support (2012)” todetaan – että ammattilaisten kouluttaminen ja väkivallan uhreiksi joutuneita naisia palvelevien julkisten palvelujen, yhdistysten ja kansalaisjärjestöjen kestävä rahoituksen saatavuus ovat kärsineet selvästi talouskriisin seurauksena;
81. suosittelee jäsenvaltioita vahvistamaan väkivallan uhreiksi joutuneiden naisten tueksi tarjottavia maksuttomia terveydenhuoltopalveluitaan ja lisäämään suojapaikkoja ja -tiloja, joissa on erikoistuttu tukemaan eri kielillä eri kansallisuuksiin kuuluvia naisia, myös vammaisia naisia, ja joissa varmistetaan, että naisille tarjotaan asianmukaista oikeudellista apua sekä psykologista neuvontaa ja terapiaa; katsoo, että tässä yhteydessä muualla kuin unionissa syntyneillä naisilla ja romaninaisilla olisi oltava oikeus saada erikoistuneita terveydenhuoltopalveluja;
82. pyytää komissiota perustamaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa käsittelevän seurantakeskuksen nykyisten rakenteiden (Euroopan tasa-arvoinstituutti) yhteyteen;
83. korostaa, että on tärkeää kouluttaa järjestelmällisesti pätevää henkilökuntaa, joka huolehtii fyysisen, seksuaalisen tai psyykkisen väkivallan uhreiksi joutuneista naisista; katsoo, että tällainen koulutus on tärkeää ensimmäisen ja toisen vaiheen hoidon antajille, muun muassa kiireellisille sosiaalipalveluille sekä lääkintä-, pelastuspalvelu- ja poliisiyksiköille;
84. korostaa niiden ohjelmien rahoituksen jatkamisen merkitystä, joilla edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kaikenlaisen naisiin, lapsiin ja nuoriin kohdistuvan väkivallan torjuntaa, jotta voidaan torjua syvään juurtuneita stereotyyppioita yhteiskunnassa;
85. korostaa, että sukupuolinäkökulma ja sukupuoleen perustuvan väkivallan torjunta on liitettävä osaksi EU:n ulkopolitiikkaa, kehitysyhteistyöpolitiikkaa ja kansainvälistä kauppapolitiikkaa; kehottaa komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita aktiivisesti edistämään ja tukemaan naisten tehokkaampaa osallistumista niiden kahdenvälisiin ja monenvälisiin suhteisiin unionin ulkopuolisten valtioiden ja järjestöjen kanssa; korostaa, että unionin ulkoisten toimien yhteydessä on tärkeää soveltaa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 1325 naisista, rauhasta ja turvallisuudesta;
86. painottaa, että komission on jatkettava toimiaan sukupuolten tasa-arvon sisällyttämiseksi kaikkiin kolmansien maiden kanssa käytäviin neuvotteluihin ja maakohtaisiin edistymiskertomuksiin; korostaa Euroopan parlamentin tärkeää roolia kritiikin antamisessa ja sukupuolten tasa-arvotoimenpiteiden täytäntöönpanon seuraamisessa maastrategioissa ja -kertomuksissa;
87. korostaa, että tärkeää seurata Euroopan tasa-arvoinstituutin raporteissa esitetyt suositukset ja ottaa ne konkreettisesti huomioon;
88. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille.

PERUSTELUT

Esittelijä kiinnittää huomiota siihen, että vuonna 2012, jolloin EU:n säästötoimenpiteitä – erityisesti talouden ohjauksen toimintalinjoja – sovellettiin ja jolloin kolme EU:n jäsenvaltiota (Kreikka, Irlanti ja Portugali) oli troikan toimien kohteena, suuri osa naisista EU:ssa kärsi todellisuudessa jatkuvasti monista eri ongelmista.

EU:ssa oli vuonna 2012 yhteensä 2,145 miljoonaa työtöntä enemmän kuin vuonna 2011. Köyhyysvaaran piiriin kuuluu 26 prosenttia naisista ja 23,9 prosenttia miehistä.

Miljoonat naiset kärsivät työttömyydestä, epävarmoista työolosuhteista, palkkojen ja eläkkeiden arvon laskusta, matalapalkkaisuudesta ja palkkasyrjinnästä. Nuoret naiset elävät erittäin epävarmoissa olosuhteissa ja kärsivät työmarkkinoille pääsyyn liittyvistä vaikeuksista (nuorisotyöttömyyden ollessa 23,1 prosenttia) ja epävakaina työolosuhteista, mikä vaarantaa heidän taloudellisen riippumattomuutensa, jota ilman he eivät voi osallistua yhteiskuntaan tasa-arvoisella tavalla. Monien naisten ja nuorten naisten on ollut muutettava ulkomaille paremman elämän perässä.

Todellisuudessa monet teollisuuden, kaupan ja yhteiskunnan alan toimijat ja työntekijät kärsivät intensiivisestä työtahdistista ja matalapalkkaisuudesta sekä köyhyydestä, vaikka he käyvät työssä. Todellisuudessa kasvava määrä työntekijöitä hankkii ammattinsa harjoittamisen lisäksi muita töitä, jotta he voivat taata oman ja usein työttömyydestä kärsivien perheidensä toimeentulon. Todellisuudessa juuri naiset antavat tälle asialle kasvot ja pyytävät apua, kun rahat eivät riitä lasten ruokkimiseksi. Todellisuudessa teknisiin ja akateemisiin työntekijöihin kuuluvat naiset kärsivät sosiaalis-ammattillisen asemansa heikkenemisestä, joka on huonontanut heidän elämänlaatuaan.

EU:ssa oli vuonna 2012 yhteensä 25,4 miljoonaa lasta, jotka olivat vaarassa joutua köyhyyteen tai syrjäytyä. Kyseessä on dramaattinen yhteiskunnallinen epäkohta, jota pyrkivät enimmäkseen ratkaisemaan ja vähentämään naiset. Julkisten palvelujen leikkaukset pahentavat koulutuksen ja terveydenhuollon saatavuuteen liittyviä puutteita, minkä vuoksi raskauden seuranta ei voida usein toteuttaa ihmisarvoisissa olosuhteissa. Monien eri perheiden kärsimät sosiaaliturvien leikkaukset ovat entistä kivuliaampia työttömyyden vuoksi.

Paljon puhuttu tarve vahvistaa naisten poliittista, sosiaalista, yhdistäytymiseen liittyvää ja kulttuurista osallistumista on selvästi vaarantunut erityisesti alempiin yhteiskuntaluokkiin kuuluvien naisten osalta.

On selvää, että myös maiden sisällä on eriarvoisuutta ja että maiden välinen eriarvoisuus on kasvussa. Euroalueen eteläisellä puoliskolla ja reunoilla työttömyysaste oli vuonna 2012 keskimäärin 17,3 prosenttia ja pohjoisella puoliskolla ja ytimessä 7,1 prosenttia. Köyhyys lisääntyi kahdessa kolmasosassa jäsenvaltioita, mutta ei jäljelle jäävässä yhdessä kolmasosassa.

Tärkeimpien talous- ja rahoitusryhmien ratkaisu vaurauden kerääntymiseen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi oli, että luodaan laajoja maantieteellisiä alueita, jossa työvoima on halpaa, sallitaan varallisuuden kasautuminen tärkeimpien talousryhmien käsiin ja tuhotaan julkiset palvelut, jotta niiden kannattavuutta voidaan myöhemmin parantaa yksityistämisen avulla. EU ja useat kansalliset hallitukset pyrkivät panemaan nämä toimet täytäntöön.

Se, mitä nykyisin kutsutaan talous- ja rahoituskriisiksi, on myös demokratian ja sukupuolten välisen tasa-arvon kriisi. Useiden eri naissukupolvien vuosisatojen aikana taistelemien sivistyksellisten saavutusten kriisi.

Esittelijä korostaa, että tällaisten politiikkojen noudattaminen pyrkimällä, kuten usein puhutaan, ”välttämään” tai ”vähentämään mahdollisimman paljon” sukupuolivaikutuksia ei ole mahdollista. Näihin politiikkoihin ei sisälly sukupuolten välistä tasa-arvoa. Näin ollen mietinnössä ehdotetaan seuraavia toimenpiteitä, jotka ovat vastoin nykyisiä sosiaali- ja talouspoliittisia suuntauksia:

- työntekijöiden oikeuksia kunnioittavien työpaikkojen edistäminen ja naisten luovien ja tuotannollisten valmiuksien valjastaminen palvelemaan heidän tasa-arvoista osallistumistaan kaikilla taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen toiminta-aloilla
- oikeus työntekijöiden oikeuksia kunnioittaviin työpaikkoihin, suoran ja epäsuoran palkkasyrjinnän poistaminen ja oikeus tehdä työtä ja olla samaan aikaan äitejä ilman seuraamuksia
- palkkojen ja eläkkeiden arvon nostaminen, asianmukaisen sosiaaliturvan takaaminen työttömyyden, sairauden, vanhemmuuden, vammautumisen ja vanhuuden vuoksi ja yhdenvertaisen pääsyn takaaminen kaikille naisille julkisiin, maksuttomiin ja laadukkaisiin terveydenhuoltopalveluihin
- köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä sekä prostituutiota ja naisiin ja lapsiin kohdistuvaa ihmiskauppaa aiheuttavien syiden ehkäiseminen ja väkivallan uhreiksi joutuneita naisia tukevien järjestöjen ja instituutioiden rahoituksen vahvistaminen.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	23.1.2014
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 13 -: 8 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Kläß, Angelika Werthmann
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Michael Cashman, Elisabetta Gardini, Anna Hedh